

HAGERI KIRIK

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Hageri koguduse häälekandja

juuli 2003
nr 1

TERVITUS

PÄEVAKAJALIST

Saabunud on hetk, mil hoiate käes Hageri koguduse päris oma lehte. Sellise lehe loomise mõte on idanenud juba aastaid, ent mitmetel põhjustel pole siiani ükski number trükivalgust näinud. Ideest teostuseni on kulunud hulk aega.

Esialgsest planeerime lehte välja anda kaks korda aastas – suvel jaanipäeva paiku ning jõuluks.

Lehe eesmärgiks on anda infot kirikuelu ürituste kohta, mis tulemas ning kajastada möödunud sündmusi, seega omamoodi koguda ja säilitada koguduse ajalugu ning kanda kroonika funktsiooni. Peale info ja kroonika loodame avaldada ülevaateid ja artikleid koguduses tegutsevate muusikakollektiivide, toimkondade jne. tegemistest,

Kuldleeripäev Hageris 15. juunil 2003.a.

laste- ja noortetööst, leeri- kursustest, kuldleerist, ajaloost, teha intervjuusid ja portreelugusid. Igas numbris saab vaimulikuks mõtiskluseks sõna koguduseõpetaja Jüri Vallsalu.

Kutsume üles koguduse- liikmeid tegema kaas-tööd – meenutama lähemaid või kaugemaid sündmusi, kirjutama omaloomingut, avaldama arvamust, mõtisklema - arutlema

vaimulikel teemadel jne. Soovime kõigile head lehe lugemist ning rohket Jumala õnnistust!

Lehe koostajad

TEMPLIKS OLEMISEST

Käesoleva infolehega püüame täita koguduse seniste tegemiste hulgas ühe olulise tühimiku. Tahame jagada ja talletada koguduse olemistest ja tegemistest selle, mille keskel me täna elame, mis aga aastate jooksul muutub järjest väärtuslikumaks.

Kuna infoleht hakkab ilmuma kõige tõenäolisemalt paar korda aastas, siis ka pilk, mida pöörame tulevate sündmuste poole, tahab olla rohkem ajatu kui see ühe rõhvalehe puhul mõistlik oleks.

Töö õnnestumiseks annan oma parimad soovid ja õnnistuse kaasa infolehe noorele ja tublile toimkonnale.

Koguduse vaimulikuna tahan omaltpoolt vähemalt aegajalt küsida, mida tähendab kirik ja missugune ülesanne on kirikul tänapäeva ühiskonnas.

Apostel Paulus ütleb "Eks

teie tea, et te olete

Jumala tempel ja teie sees elab Jumala vaim" (1Kr 3:16). Kirikut on läbi aastatuhandete mõistetud vaimuliku osaduskonnana, kus on asendamatu tähtsus Jumala Sõnal ja pühadel sakramentidel. Kõik muu võib kirikus olla, aga ilma nendeta ei ole tegemist kirikuga. See on väga oluline teadmine, eriti seetõttu, et täna on üha rohkem neid inimesi ja mõttelaade, kes soovivad kirikus näha ühte kultuuriasutust teiste kõrval. Kahtlematult kirik on kristliku kultuuri kandja ja kristlikule mõttelaadile toetub enamuse Euroopa vaimuelust. Paraku mõisted kultuur ja kultuuritöö on tänases Eestis sageli liiga ahtakesed, et endasse mahutada kirikut.

Seega on meil kirikuna ja kogudusena täita üks ääretult oluline ülesanne - olla Jumala templiks Jumalast võrdne

ühiskonnas.

Loodan siiralt, et need sõnad ei kõla lugeja jaoks õõnsalt. Ma ei ütle, et me kirikuna oleme seda alati suutnud olla, aga see on meie igatsus ja Jumalalt antud kutsumus. Küllap oleme võinud kõik kogeda, ka lahus kristlikust taustast, kui tähtis on meile see ettevõtmine, mis meid ülendab, mis meid elada aitab. Seejuures saavad teinekord olulise kaalu mõne inimese öeldud lihtsad sõnad ja inimlik toetus. Kui õnnis on Inimest ära tunda.

Nii on see ka kirikuks/Jumala templiks olemisega. On küll Jumala Sõna ja sakramendid, aga on ka inimene, kes neid jumalikke ande kasutab ja kes neid edasi ulatab oma kaaslasele. Kirik on alati seal, kus on inimesed, mitte uhkes üksinduses.

Et mitte liiga tõsiselt minna, ütlen, et kirik on ka mäng. Mängu juures on olulisel kohal mängureeglid. Need on

vajalikud selleks, et mängijad saaksid üksteisega arvestada. Ometi me ei mängi mängu reeglite pärast, vaid et mängude kaudu võiksime kogeda ilusat osa/ koosolemist teiste inimestega. Pühade osadus tekib siis, kui ühiseid mängureegleid kasutades on võimalik kogeda inimliku elu suurust ja jumalikkust.

Loodan siiralt, et käesolev infoleht võimaldab meil üksteisele kõnelda oma lugu Jumala templiks olemisest ja selgitada mängureegleid osaduse tundmiseks.

Jüri Vallsalu
koguduse õpetaja

MIKS INIMESED EI TULE KIRIKUSSE?

Hea Hageri koguduse häälekandja lugeja!

Asudes kirjutama artiklit meie kiriku ajalehele, seisab küsimuse ees – millest kirjutada? Koguduse ajaleht ei ole ju tavaline päevaleht, kus tänapäeval võib kirjutada ükskõik mida ja ükskõik kuidas, peasi et “ajaleht end müüks”. Kuuludes koguduse juhatusse, ei ole mul luba ükskõik mida välja ütelda või paberile panna. Apostel Paulus manitseb meid oma kirjas Tiitusele, et koguduse ülevaataja peab olema kui Jumala majapidaja. Ei tohi olla äkiline ega riiakas. Ta peab ustavalt sõnast kinni pidama vastavalt õpetusele. Ta peab olema võimeline nihasti manitsema terves õpetuses, kui ka kummutama vasturääkijate väited.

Olles tihti tavalisel pühapäeval (tavaline pühapäev – pühapäev, mil ei ole suurt kiriklikku püha. Toim.) tühjavõitu kirikus, olen endamisi mõelnud, miks küll inimesed ei tule kirikusse. Siit ka täna minu küsimus Sulle, hea ajalehe lugeja – miks inimesed ei taha enam kirikusse tulla?

Oli aeg 19. sajandi lõpus, kui kirik jäi väikeseks, rahvast kogunes nii palju jumalateenistusele, et pooled nendest pidid akende tagant teenistustest osa saama. Tuli ehitada suurem kirik. On räägitud, et veel möödunud sajandi 30-ndatel aastatel oli Hageri kirikus tavalisel pühapäeval umbes 1000 inimest (kiriku ümber lasipuude küljes oli oma 300

hobust ootamas).

Käesoleva aasta 18. juuni ajalehes “Eesti Kirik” vaatab assessor Jaan Tammsalu tagasi EELK diakoonia- ja misjoni-päevadele, kus ka arutati, mida saaks kirik teha, et meie koguduste eemalejäänud liikmed tuleksid tagasi kiriku juurde, ligemale Jumalale ja kaaskristlastele. Seal jõuti tõdemuseni: lihtsam on kutsuda, kui olla valmis tulijaid vastu võtma. Pole ju küsimus selles, et kirikus ei ole tulijatele istekohti, vaid soojuse, avatuse ja ärakuulamise defitsiidis.

Mõned on arvanud, et kirik on liiga konservatiivne, ei liigu ajaga kaasa – oleks vaja teha erilisi uuendusi, siis saaks rahva kirikusse. Küllastades erinevaid kogudusi, olen küsitlenud nende koguduste juhte, kus tundub olevat elu aktiivsem, milles seisneb nende töö efektiivsuse saladus. Olen saanud vastuse, et nad pole eriti uuendustega kaasa läinud, vaid püüdnud säilitada seda, mis on aegade proovile vastu pannud.

Koguduse ühe juhina olen ma tihti kimbatuses: mida oleme valesti teinud või mida peab tegema, et Hageri koguduse inimene tunneks vajadust tulla ikka ja jälle pühapäeva hommikul oma kodust välja oma kodukirikusse, et ta ei pea ennast selleks sundima, vaid teeks seda hea meelega ja võiks tagasi minnes midagi head oma südames kaasa viia?

Johannese Ilmutuse raamatus pöörduetakse seitsme Aasia koguduse poole sõnadega: “(Efesose, Smürna, Pergamoni, Tüatiira, Sardese, Filadelfia, Laodikea) koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb...: Ma tean sinu tegusid...”. Ja nii on iga koguduse kohta üles loetletud tema head küljed, aga ka puudused. Kutsutakse üles meelt parandama ning lõpuks on hoiatatud, et kui te meelt ei paranda, siis tehakse kõik pihuks ja põrmuks. Kui te aga meelt parandate, pärite elukrooni.

Kui täna võiks Johannese Ilmutuse raamatu kirjutaja sõna saada Hageri koguduse ajalehes, siis mida ta ütleks? “...Ja Hageri koguduse inglile kirjuta: Nõnda ütleb see... kes oli surnud ja on saanud elusaks: Ma tean sinu tegusid...” Mida ta näeks või ütleks meie koguduse kohta ja milles me peame oma meelt parandama? Mõelgem sellele igäiks ja kandkem palves Jumala ette! Kui me seda oleme teinud ja tõsiselt tahame meelt parandada, siis uskuge mind, meie kiriku pingid täituvad taas inimestega!

Juhatuse liikmena pidin ma koguduse majandusest rääkima. Sellest, et raha on kogu aeg vähe, et paljud koguduseliikmed on unustanud oma liikmeannetuse tasuda, et juhatusel on tihti raske otsustada, mida selle pisku sissetulekuga teha või tegemata jätta. Niisugune on hetkeolukord, aga ma usun

kindlasti, et kui meie oma sisemise vahekorra Jumala ja kirikuga korda saame, siis muutub ka meie mõtte-maailm välise suhtes. Me tahame, et meie kirik oleks ilus ja puhas ning me toetame hea meelega ka majanduslikult seda, mis on meile kallis ja väärtuslik.

Ja lõpuks Ilm. 3: 3 ja 6 “Siis mõtle, kuidas sa sõna vastu võtsid ja kuulsid ja pea seda ning paranda meelt!... Kellel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim kogudustele ütleb!”

Õnnistussooviga

Agu Kaljuste
Juhatuse esimees

EELK Hageri koguduse raamatukogu-6

Käesoleva aasta 9. märtsil möödus kuus aastat Hageri koguduse raamatukogu avamisest. Oli aasta 1997, kui kogudusemaja nõ. endises köögis sai suurele lauale laiali laotatud parkümmend nimetust vaimuliku sisuga raamatuid. Rahva seas tekitas see elavat huvi, kuigi eelnevalt polnud mingit reklaami tehtud. Kuna

vastuvõtt oli positiivne, siis julgusin oma tegevust jätkata.

Alguses vedasin raamatuid väikese kohvriga iga kord koju kaasa, kuna Hageris polnud hoidmise kohta. Aja möödudes sai ruumi tehtud ühte valgesse kappi, mis kunagi pühapäevakoolile ehitatud. Kuna kapi riulid olid liiga sügavad, siis tuli

raamatud panna kahte ritta. Raamatukogu kasvas ja ruumipuudus süvenes. Peagi muutus olukord selliseks, kus raamatud olid kapis kahes reas virnade viisi hunnikus. Niiviisi polnud võimalik mingit süsteemi luua, mis on meeletu hirmiks ja nuhtluseks igale raamatukoguhoidjale. Nimetatud asjaolu silmas pidades ei saanud me ka

osaleda 2000.-2001. aastal Eesti raamatuaasta raames toimunud konkursil “Parim koguduse raamatukogu”. 2002. a. kinkis Sankt Nikolai kogudus Eckernfördest (meie sõpruskogudus), raamatukogu inventari ostmiseks raha, puudujääva summa kattis meie oma kogudus. Ega see riulite saamisluu

Algus lk.2.

niisama lihtne olnudki, sest oli mitmeid erisoove ja -tingimusi, mis töid kaasa lisakulutusi. Tänu tublile meistrile ja organisaatorile Agu Kaljustele said need probleemid lahendatud. Nüüd on raamatukogul imeilusad ruloostilis ustegaapid, mis ilmestavad ja kaunistavad ruumi ning tervet kogudusemaja. See oli ilus kingitus raamatukogu kuuendaks aastapäevaks 9. märtsil 2003. aastal, mis sai topeltsünnipäevaks. Tänu uutele kappidele on võimalik raamatud temaatiliselt riilutele paigutada ja raamatukogul on jälle kasvuruumi.

Koguduse raamatukogus

leidub vaimulikk kirjavara väga erinevateks puhkudeks: Vana ja Uue Testamendi kommentaare piiblitunni ettevalmistamiseks või enese harimiseks, jutluse- ja palveraamatuid, hardus- ja ilukirjandust ning luulet hingekosutuslikuks lugemiseks, lastetöö ja kristliku kasvatuse materjale pühapäevakoolitööks. Teadmiste laiendamiseks on võimalus laenata kirikulugu, psühholoogiat, filosoofiat, usundilugu jne. käsitlevat kirjandust.

Raamatukogu on lugejatele avatud kaks korda kuus, iga teise ja neljanda pühapäeva hommikul 10-12, kokkuleppel ka muul ajal.

Suveperioodil on raamatukogu suletud.

Aivi Maasalu
Raamatukoguhoidja

Mul on vähe aega ja palju kirjutada...

Igas "Hageri Kiriku" numbris hakkab ilmuma üks kirjutis koguduse muusikaelust. Täna tuleb juttu kõige noorema kollektiivi – keelpilli ansambli juhendajast Janis Zorenbergist ehk Vanaisast, kellel täitus märtsis 80. eluaasta. Intervjuu oma vanaisaga tegi Kairi Pruul.

Kuidas sai sinust, vanaisa, viiuldaja?

Ma armastasin muusikat. Alustasin mando-liiniga. 14 aastaseks kingiti viiul. Õpetajat ei olnud. Ise õppisin. Mul oli absoluutne kuulmine. Käisin juhuslike õpetajate juures. Kui olin Riias, tahtsin astuda muusikakooli. Katsetel öeldi, et mul pole seal enam midagi õppida ja suunati muusikaakadeemiasse, see oli tasuta, aga kuna ma ei olnud pärit rikkast perest, siis ei suutnud maksta. Sealt suunati mind siis rahvaülikooli, mis iseenesest oli akadeemia kõrval natuke odavam, aga õppejõud olid samad. Jakobson ja Luks olid mu viiuliõpetajad. Kuna vahepeal olid kõik paberid kadunud, käisin kaugõppes Riia kultuurikolledžis.

Kuidas sa Eestisse sattusid? Mida sa siin tegid?

Pärast sõda olin Norilskis laagris. Kutsuti punaarmeele, oli esimene puhkus ja tahtsin minna koju Lätisse, aga mulle ei soovitatud seda, sest oli oht vangistada. Olin juba armees kooride

juhataja ja mängisin orkestris viiulit. 1950-ndatel olin koorijuhataja Narvas. Olin ka oreli- ja viiulimängija kirikus ning mängisin orkestris viiulit. Mind kuulis üks muusikakooli direktor, kes kohtus minuga ja ta pakkus mulle võimalust organiseerida muusikakool. Täienduseks käisin samal ajal professorite Alumäe ja Laani juures konservatooriumis.

Kuidas sa said Narvas oma õpilastega hakkama? Kust sa leidsid neile pillid, milliseid pille üldse sinu muusikaklassis õpetati? Ja mitu õpetajat sul seal töötas?

Pillid olid poes olemas ja nad ei olnud kallid. Väiksed viiulid ostsid mängijad ise. Viiulit mängisid suvalised, juhuslikud lapsed, kes ei teadnud, mida nad mängida tahavad. Lihtsalt soovitati, et kas sa viiulit ei taha proovida? Paralleelselt andsin laulutunde ka tavakoolis. Koolis õpetati veel bajaani, akordioni, klaverit, flööti. Kokku oli koolis 6 õpetajat. Nendest muusikaklassidest arenes hiljem välja omaette muusikakool. Mina õpetasin

viiulit, üldklaverit ja solfedzot.

Mis andis ajendi võtta viiuldajate ansambli juhendamine enda kätte?

Ma armastan muusikat ja ma ei taha muusikast eemalduda. Mulle pakuti võimalust nende lastega tegeleda. Ma mõtlesin tükk aega, et kellele midagi halba ei juhtuks ja kellegi töö minu pärast ei kaoks. Aga kui mulle pidevalt kinnitati, et keegi sellest kahju ei saa ja et lastele tuleks ainult kasuks, kui ma nendega tegeleks, siis olin nõus.

Kust sa võtad neile lugusid?

Usuteaduse instituudi raamatukogust leiab klaverilugusid, sest viiuli ansambli jaoks on kirjutatud ei ole. Siis võtan ja hakkan ümber seadma.

Kui kaua võtab aega ühe loo ümberseadmine?

Oleneb loost... Ühte lugu Bach'i "Aariat" näiteks kirjutasin terve aasta. Enamasti läheb nii paar nädalat. Tuleb ju välja mõelda, kes mida mängida suudab.

Mis teeb sulle muret?

Meil pole aega proove teha. Esinemistel pole ühte ja pole teist. Siis need, kes õppida tahaks - oli siin üks, kes tahtis viiulit õppida, aga polnud talle pilli anda. Kui tahaks kuskile väljasõitu teha, siis pole endal trans-pordi, kuhu kõik me kamp koos pillidega sisse mahuks.

Millest unistad, vanaisa?

Tahan, et me mängiks hästi, et me saaks sama tubliks kui professionaalid, ei läheks laiali ja saaks esinemisi ka väljaspool oma kirikut.

TEATED

EELK Kirikukogu otsusega on soovitat igaaastane
LIIKMEANNETUS 1% INIMESE SISSETULEKUST

Näidis:

Kuu sissetulek: Liikmeannetus aastas:

1000.-	120.-
1400.-	170.-
1800.-	215.-
2000.-	240.-
2500.-	300.-
3000.-	360.-
3500.-	420.-
4000.-	480.-
5000.-	600.-
6000.-	720.-
7000.-	840.-
8000.-	960.-
9000.-	1080.-

- * Igaaastane liikmeannetus on koguduse liikme kohustus oma koguduse ees
- * Liikmeannetust on võimalik tasuda ka osade kaupa
- * Liikmeannetust on võimalik tasuda sularahas koguduse kanteleis või pangaülekanedega koguduse pangaarvele sularahaga tasumise puhul saab inimene sellekohase kvitüüngi
- * Koguduse pangaarve: Eesti Ühispank, a/a 10802003930006
- * Pangas on võimalik teha vastav leping, et pank ise kannab liikmeannetuse kokkulepitud sagedusega kogudusele üle
- * Ülekandele tuleb märkida, kelle eest ja mis perioodi eest liikmeannetus tehakse.
- * Liikmeannetuselt on võimalik saada järgmisel aastal maksuametilt tulumaksu osa tagasi. Kasutage seda võimalust.
- * Vajaduse korral annab kogudus sellekohase tõendi.

Koguduse juhatus tänab kõiki, kes on oma annetusega kogudust toetanud.

Ajalehe "Hageri Kirik" koostajad ootavad ettepanekuid ja kaastööd järgmise lehenumbri valmistamiseks. Samas täname kõiki, kes käesoleva esimese numbri valmistamiseks kaasa aitasid - õpetaja Jüri Vallsalu, Agu Kajuste, Kairi Pruul ning koguduseliikmeid, kelle foto-materjali on lehes kasutatud.

Ajalehe koostasid: Aivi Maasalu, Elari Lend (052 77432) ja Juhan Põld.

Tänu veel trükikojale Erkotrükk OÜ

Jumalateenistused Hageris
pühapäeviti algusega kell 12.00

*

Jumalateenistused Sakus
pühapäeviti algusega kell 16.00

*

Vabaõhu jumalateenistus Varbola linnamäel 20.07.2003
algusega kell 16.00
Kaasa teenivad Hageri, Rapla, Märjamaa ja Nissi koguduste koorid ja õpetajad

*

Briljantleer Hageri kirikus 06.09.2003. Leeripäeva mälestuspäev neile, kes käisid leiris 60 aastat tagasi

*

Hageri palvemaja 192. aastapäev on 21.09.2003.
Külaliseks on EELK Usuteaduse Instituudi dekaan Randar Tasmuth

*

EELK Hageri koguduse
2003.a.

SÜGISLEER

algab 06.septembril
Hageri kogudusemajas,
tunnid laupäeviti
kella 10-12

Leeripäeva jumalateenistus toimub 09.11.2003

Eelregistreerimine koguduse kanteleis,
ka tel. 048 36-121 või e-postiga: hageri@eelk.ee

*

Pühapäevakool alustab uut hooaega 28.09.2003 kell 10.00
Hageri kirikus. Tunnid toimuvad iga kuu teisel ja neljandal pühapäeval kell 10.00 Hageri kogudusemajas.

*

Esimene uue hooaja noorteõhtu, kuhu oodatakse noori alates 14. eluaastast, toimub 26.09.2003 kell 18.00 Hageri kogudusemajas.

*

Koguduse keelpilliansambel harjutab iga kuu teise ja neljanda pühapäeva hommikul kogudusemajas.
Täpsem info Kairi Pruulilt (tel:052 48396)

Koguduse segakoor harjutab kolmapäevaõhtuti kell 19.00 kogudusemajas.
Täpsem info Anne Maasalult (tel:048 97381)

Koguduse meeskoor harjutab iga kuu teisel ja neljandal pühapäeval kell 10.00 kogudusemajas.
Täpsem info Sigrid Põld'ilt (tel:052 14339)

Koguduse kammerkoor "Lambertus" harjutab pühapäeviti kell 14.00 kogudusemajas.
Täpsem info Sigrid Põld'ilt (tel:052 14339)

Koguduse puhkpilliorkester harjutab pühapäeviti kell 15.30 kogudusemajas.
Täpsem info Joel Ots'alt (tel.056 622896)

Kõikidesse muusikakollektiividesse oodatakse sügisest rõõmsalt kaasa lööma!